

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЗМІСТОВНА МОДЕЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПТНЗ

Віктор Шевченко,
старший науковий співробітник
лабораторії електронних навчальних ресурсів
Інституту ПТО НАПН України,
кандидат військових наук, доцент

Останні десять років, фундаментальним і прикладним проблемам професійно-технічної освіти як інформаційної педагогічної системи присвячено багато публікацій провідних науковців педагогічної галузі, інформатики та програмної інженерії [1,2,3,4,5,6].

У той же час, залишаються не в повній мірі розкритими і не канонізованими на фундаментальному рівні термінологічні аспекти, на прикладному – сутнісні, структурні, методичні, проектні, оціночно-прогностичні, інші.

Незважаючи на досить високу увагу до визначень: «інформаційний освітній простір», «інформаційні освітні об'єкти», «інформаційне освітнє середовище», лабораторією електронних навчальних ресурсів Інституту ПТО НАПН України, як результат наукового пошуку за темою НДР: «Проектування інформаційного освітнього середовища професійно-технічних навчальних закладів», запропоновані їх наступне тлумачення:

- **Інформаційний освітній простір** – це законодавчо і нормативно врегульоване, системно організоване об'єднання інформаційних освітніх об'єктів, що взаємодіють між собою на засадах педагогічної науки та інформаційних технологій;

- **Інформаційний освітній об'єкт** – це сукупність системно пов'язаних освітніх елементів інваріантного (базового) та варіативного змісту навчальних предметів (частіше метапредметів), що забезпечують вирішення проблеми сполучення індивідуальності суб'єкта навчальної діяльності з об'єктом пізнання.

До інформаційних освітніх об'єктів можуть відноситися: інформаційні освітні сайти, електронні навчальні бібліотеки, віртуальні навчальні заклади (лабораторії, класи), імітаційні навчально-тренувальні засоби (симулятори). Всі ці об'єкти і складають структурну основу інформаційного освітнього середовища.

Інформаційне освітнє середовище – це головний базовий компонент інформаційного освітнього простору, який гармонічно ***поєднує в собі інформаційно-змістовну складову, організаційні форми, методи навчання та виховання, способи і прийоми педагогічної діагностики, здійснення зворотного зв'язку, критерії ефективності педагогічної взаємодії і впливу.***

Інформаційне освітнє середовище, за своїм функціональним призначенням і процесним змістом може бути регіональним, професійно-технічного навчального закладу, навчального кабінету (лабораторії, майстерні), а також окремого педагога і адміністратора організації навчальної діяльності. Одним з варіантів інформаційного освітнього середовища ПТНЗ, який розробляється лабораторією електронних навчальних ресурсів, у співпраці з лабораторією дистанційного навчання Інституту ПТО НАПН України та навчально-методичними центрами професійно-технічної освіти регіонів, проходить зараз етап експериментального впровадження,

Основними структурними елементами інформаційного освітнього середовища ПТНЗ можуть бути наступні інформаційно-програмні комплекси (рис.1.):

- адміністрування навчального процесу;
- забезпечення навчально-виховної діяльності;
- формування інформаційних освітніх ресурсів;
- навчання в інформаційному освітньому середовищі;
- забезпечення зберігання і захисту інформації при наданні віддаленого доступу до інформаційних освітніх ресурсів.

Рис.1. Модель багатофункціонального інформаційно-освітнього середовища ПТНЗ

До найважливіших категорій педагогічної діяльності ПТНЗ належать виховання, навчання, розвиток, педагогічна діяльність, модель діяльності, модель фахівця, прогнозування, педагогічне корегування, цілі, зміст, методи, цінності та організаційні форми навчання, виховання й розвитку учнів. Позначені категорії відображаються через систему педагогічних об'єктів, що перебувають у постійній взаємодії і взаємозв'язку, створюючи цілісну структурну єдність — освітньовиховне середовище. Динаміка освітнього середовища реалізується через педагогічну діяльність суб'єктів навчально-виховного процесу (адміністрація, викладацький склад, учні). Таким чином, головним компонентом педагогічної системи, є та частина інформаційного освітнього середовища ПТНЗ, в якій організується створення електронних навчальних ресурсів, взаємодія суб'єктів навчально-виховного процесу та адміністрування їх діяльності. В свою чергу, компонентами інформаційного освітнього середовища ПТНЗ є сукупність відносно самостійних елементарних середовищ, функціонально пов'язаних між собою єдиною стратегічною метою - підготовкою висококваліфікованих робітників. Це інформаційне середовище

діяльності адміністрації інформаційне педагогічне середовище та інформаційне учнівське середовище. Саме в цьому контексті і необхідно розглядати проблему розроблення організаційно-змістовної моделі інформаційного освітнього середовища професійно-технічного навчального закладу та визначити рамки дослідження заданої лабораторії електронних навчальних ресурсів Інституту ПТО НАПН України теми: «Проектування інформаційного освітнього середовища ПТНЗ».

Використані джерела

1. Биков В.Ю. Теоретико-методологічні засади створення і розвитку сучасних засобів та е-технологій навчання // Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні 1992 – 2002. Збірник наукових праць до 10 – річчя АПН України / Академія педагогічних наук України. – Частина – 2. – Харків: “ОВС”, 2002. – С. 182-199.
2. Сисоєва С.О. Педагогічні технології в сучасному освітньому просторі // Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні 1992 – 2002. Збірник наукових праць до 10 – річчя АПН України / Академія педагогічних наук України. – Частина – 2. – Харків: “ОВС”, 2002. – С. 311-324.
3. Роберт И.В. Теория и методика информатизации образования (психолого-педагогический и технологический аспекты). 3-е издание. – М.: ИИО РАО, 2010. – 356 с.
4. Триус Ю.В. Комп'ютерно орієнтовані методичні системи навчання математики: монографія / Ю.В. Триус. – Черкаси: Брама-Україна, – 2005. – 400с.
5. Гуржій А.М., Биков В.Ю., Гапон В.В., Плєскач М.Я. Інформатизації і комп'ютеризації загальноосвітніх навчальних закладів України – 20 років. // Комп'ютер у школі та сім'ї. – №5. – 2005. – С.3–11.
6. Жалдак М.І., Морзе Н.В., Рамський Ю.С. Двадцять років становлення і розвитку методичної системи навчання інформатики в школі та педагогічному університеті. // Комп'ютер у школі та сім'ї. – №5. – 2005. – С.12–19.